

Afrika of Europa

Activiteit waarbij een snelle (intuïtieve) reactie gevraagd wordt op beelden. De oefening kan gebruikt worden om stil te staan bij stereotype denkkaders en bij uitbreiding koloniale denkkaders.

Aanpak

1. Geef elke deelnemer twee post-its. Op één post-it staat de A van Afrika, op de ander staat de E van Europa.
2. Toon een ppt met erg gevarieerde beelden van het continent Afrika en Europa.
Ga op zoek naar zowel de gekende, stereotiepe beelden als naar beelden waarmee mensen minder geconfronteerd worden via de media, ..., vb.: wolkenkrabbers in Nairobi (Kenia).
Zie onderaan voor enkele voorbeelden.
Let op: in je zoektocht naar beelden die het doel van deze activiteit kunnen ondersteunen, ga je zelf op een stereotiepe manier kijken. Wees je hiervan bewust.
3. Laat zo snel mogelijk de post-it in de lucht steken: Uit welk continent komt dit beeld? Afrika of Europa?
4. Laat de ppt zien met de juiste antwoorden.
5. Discussie:
 - Wat valt op?
 - Hoe komt het dat beeld x meer geassocieerd wordt met A dan E of omgekeerd?
 - Waarom koos je voor A of E bij beeld x?
 - Zou het beeld ook passen bij A of E? Waarom?
 - Welke beelden waren makkelijk te associëren? Welke beelden waren verrassend?
 - Kies enkele beelden uit en vraag de deelnemers welk gevoel dit beeld geeft.
 - Kies enkele beelden uit en vraag de deelnemers welke gedachten bij hen opkomen bij dit beeld.

Probeer in de discussie te komen tot het idee dat beelden een eenzijdige kijk geven op de realiteit en zo ook onze kijk beïnvloeden. Laat zeker ook aan bod komen dat deze activiteit op zich al behoorlijk stereotiep is: Afrika en Europa bestaan uit verschillende landen, culturen, ... en zijn niet te vatten in één beeld.

Te gebruiken

- Ijsbreker
- Eyeopener/confrontatie

Duur

10 minuten + discussietijd

Vorbereiding en materialen

- Maak een powerpoint van de gekozen beelden
- Beamer en projectiescherm
- Post-its met A en E

Doelen

- De deelnemers worden zich bewust van hun kijk op andere landen, culturen, personen.
- De deelnemers begrijpen dat hun kijk één van de velen is.
- De deelnemers begrijpen dat hun kijk vertrekt vanuit een bepaald denkkader, vb.: westers denken
- De deelnemers worden zich bewust van hun vooroordelen en stereotiepe denken.
- De deelnemers worden zich bewust van de invloed die de maatschappij, persoonlijke ervaringen en de media heeft op onze kijk op andere landen, culturen, personen, ...
- De deelnemers worden zich bewust van de invloed van beelden op het ontwikkelen van stereotypen en vooroordelen.

Duiding

Onze ideeën en beelden over bepaalde landen, culturen, personen, ... worden beïnvloed door wat de maatschappij ons leert, door persoonlijke ervaringen (positief of negatief) en door de beelden die we te zien krijgen. Dit is een normaal proces dat bij iedereen gebeurt. Er is namelijk geen menselijke objectiviteit. We hebben allemaal vooroordelen over de sociale groep waar we (niet) toe behoren. Het wordt echter een probleem als we gedrag gaan stellen o.b.v. deze vooroordelen (discriminatie) of de macht van 'onze' groep gebruiken om andere uit te sluiten (racisme, seksisme, ...).

Dekolonisatie wil mensen bewust maken van koloniale denkkaders die in ons zitten. Deze denkkaders bestaan o.w.v. onze maatschappij die gebouwd is op de kolonisatie en de beelden die ons bereiken via de media.

Materiaal ter ondersteuning:

- Gebruik de zoekfunctie 'Afrika' in google en krijg beelden zoals:

- Gebruik de zoekfunctie 'Europa' in google en krijg beelden zoals:

- Gebruik de zoekfunctie 'Rich Africa' in google en krijg beelden zoals:

- Gebruik de zoekfunctie 'Poor Europe' in google en krijg beelden zoals:

Variatie

Hou enkele weken voor de workshop de media wat meer in het oog en gebruik beelden die hierin aan bod komen.

Duurzaam element

Start een vergadering in je organisatie met een beeld dat je organisatie recent de wereld in stuurde. Bespreek gevoelens en gedachten die bij dit beeld opkomen en denk samen na welke boodschap dit beeld kan geven aan anderen.

Denk bij een volgende campagne, brochure, ... van je organisatie na over welke beelden je gebruikt en welke boodschap je daarmee in de wereld stuurt.